

2

ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร

นางสาวจรรยา พาณิชกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาคศึกษามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-183-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016067

i1745560

AN ABILITY IN USING APPROPRIATE ENGLISH LANGUAGE
IN SOCIAL CONTEXTS OF MATHAYOM SUKSA SIX STUDENTS,
BANGKOK METROPOLIS

Miss Jariya Panichnok

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-183-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับสถานการณ์
ทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวจรรยา พานิชณน

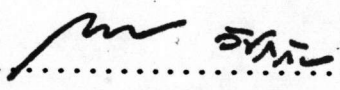
ภาควิชา

มัธยมศึกษา

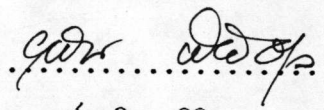
อาจารย์ที่ปรึกษา

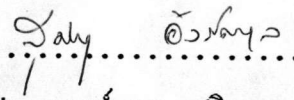
รองศาสตราจารย์ ดร. สุมิตรา อังวัฒนกุล

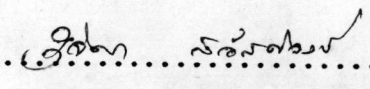
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ยุนิน พิณิชกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุมิตรา อังวัฒนกุล)

..... กรรมการ
(อาจารย์ สุจิตรา สวัสดิวงษ์)

จรรยา พานิชนก : ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับ
สถานการณ์ทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร
(AN ABILITY IN USING APPROPRIATE ENGLISH LANGUAGE IN SOCIAL
CONTEXTS OF MATHAYOM SUKSA SIX STUDENTS, BANGKOK METROPOLIS)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สุมิตรา อังวัฒนกุล, 122 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับ
สถานการณ์ทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัด กรมสามัญศึกษา
กรุงเทพมหานคร โดยพิจารณาจากความเหมาะสมในการใช้ภาษาอังกฤษตามจุดประสงค์ในการสื่อสาร
สถานที่ที่เกิดการสื่อสาร หัวเรื่องในการสื่อสาร และบทบาทสถานภาพทางสังคมของผู้ร่วมการสื่อสาร
ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับ
สถานการณ์ทางสังคม โดยมีความมีชดิมเลขคณิตคิดเป็นร้อยละ 57.87 เมื่อจำแนกตามแผนการเรียน
ปรากฏว่านักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ได้ค่ามีชดิมเลขคณิตสูงสุด โดยมีความมีชดิม
เลขคณิตคิดเป็นร้อยละ 61.10 รองลงมาได้แก่นักเรียนแผนการเรียนภาษาอังกฤษ-ภาษาต่างประเทศ
และแผนการเรียนภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ ซึ่งได้ค่ามีชดิมเลขคณิต คิดเป็นร้อยละ 57.79 และ
54.74 ตามลำดับ

2. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับลักษณะสำคัญของสถานการณ์
ทางสังคมนั้น นักเรียนทั้ง 3 แผนการเรียน ได้ค่ามีชดิมเลขคณิตสูงสุดในด้านการใช้ภาษาอังกฤษที่
เหมาะสมกับจุดประสงค์ในการสื่อสาร โดยมีความมีชดิมเลขคณิตคิดเป็นร้อยละ 64.58 ส่วนการใช้
ภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับสถานที่ที่เกิดการสื่อสาร หัวเรื่องในการสื่อสาร และบทบาทสถานภาพ
ทางสังคมของผู้ร่วมการสื่อสารนั้น ค่ามีชดิมเลขคณิตคิดเป็นร้อยละของคะแนนความสามารถของ
นักเรียนทั้ง 3 แผนการเรียน เท่ากับ 61.35, 53.25 และ 52.37 ตามลำดับ

ภาควิชามัธยมศึกษา.....
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ.....
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Jaly Oshy.o

JARIYA PANICHNOK : AN ABILITY IN USING APPROPRIATE ENGLISH LANGUAGE IN SOCIAL CONTEXTS OF MATHAYOM SUKSA SIX STUDENTS, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SUMITRA ANGWATANAKUL, PH.D. 122 PP.

The purpose of this research was to study an ability in using appropriate English language in social contexts of Mathayom Suksa Six students in schools under the jurisdiction of the Department of General Education in Bangkok Metropolis. The appropriateness is considered in accordance with English language using in functions, settings, topics and role and status of the interactors.

The findings of this research were as follows:

1. Mathayom Suksa Six students had an ability in using appropriate English language in social contexts with the percentage of mean score of 57.87. According to the programs of study, students in Science-Mathematics Program got the highest mean score at the percentage of 61.10. Students in English - Foreign Language Program and English - Mathematics Program got lower mean scores which were equal to the percentage of 57.79 and 54.74 respectively.

2. Regarding social contexts namely functions, settings, topics and role and status of the interactors, students in the three programs got the highest mean score in functions which was equal to the percentage of 64.58. Mean scores of the students' ability in settings, topics and role and status of the interactors were equal to the percentage of 61.35, 53.25 and 52.37 respectively.

ภาควิชามัธยมศึกษา.....
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ.....
ปีการศึกษา2532.....

ลายมือชื่อนิสิต *ช. ๒.*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Jary Panichnok*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. สุมิตรา อังวัฒนกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาตรวจแก้ไข ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด โดยมีเห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์กาญจนา วุฒิสักดิ์ โรงเรียนสวนอนันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สำหรับ กุลสิริสวัสดิ์ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คุณรัตนา ชลาชนเดชะ ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองคลัง กรมสามัญศึกษา และคุณสุรจิต กิรติวุฒิ ที่เป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ด้วยความอุตสาหะ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพิเชษฐ์ คุณวิจิตร พานิชนก ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจที่ดียิ่ง แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้

ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ ที่นี้อีกครั้ง และขอความดีงาม ความสันติสุขจงประสพแก่ทุกท่านและครอบครัวตลอดไป

จรรยา พานิชนก

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
รายการตารางประกอบ	ณ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากการวิจัย	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
องค์ประกอบของความสามารถในการใช้ภาษา	9
ความสามารถในการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์	
ทางสังคม	11
ความสามารถในการใช้ภาษาที่เหมาะสม	11
สถานการณ์ทางสังคม	13
ปัจจัยที่ช่วยให้เกิดการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์	
ทางสังคม	15
วาทะพฤติกรรมการ	15
กฎการใช้ภาษาร่วมกัน	19
การตีความโดยนัย	20

2.	กลวิธีการสอนเพื่อให้ผู้เรียนแสดงความสามารถในการใช้ภาษา ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	26
	การวัดและประเมินผลการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับ สถานการณ์	26
	ทฤษฎีทดสอบลักษณะย่อย	27
	ทฤษฎีทดสอบแบบบูรณาการ	28
	งานวิจัยในประเทศ	29
	งานวิจัยต่างประเทศ	32
3.	การดำเนินงานวิจัย	36
	การศึกษาเอกสาร	36
	ประชากรและการสุ่มตัวอย่างประชากร	37
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
	การรวบรวมข้อมูล	41
	การวิเคราะห์ข้อมูล	42
4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
5.	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ	50
	วัตถุประสงค์การวิจัย	50
	วิธีดำเนินการวิจัย	50
	ผลการวิจัย	51
	อภิปรายผลการวิจัย	52
	ข้อเสนอแนะ	55

บรรณานุกรม	58
ภาคผนวก	68
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ และรายชื่อโรงเรียนที่ให้ ความร่วมมือในการวิจัย	68
ภาคผนวก ข. สัดส่วนของข้อสอบในแต่ละตอน	71
ภาคผนวก ค. หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	77
ภาคผนวก ง. ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลและตารางแสดง ค่าคะแนนของนักเรียนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความยากง่ายของข้อสอบ ในการทดลองใช้แบบสอบ	79
ภาคผนวก จ. แบบสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร	93
ประวัติผู้วิจัย	112

ณ

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1	การสุ่มกลุ่มตัวอย่างประชากรนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร	43
2	ค่ามัธยิมเลขคณิตคิดเป็นร้อยละของคะแนนความสามารถ ในการใช้ภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามแผนการเรียน แผนละ 200 คน	51
3	ค่ามัธยิมเลขคณิตคิดเป็นร้อยละของคะแนน ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่เหมาะสม เมื่อจำแนกตามลักษณะสำคัญของสถานการณ์ทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร ในแต่ละแผนการเรียน	53
4	ค่าอำนาจจำแนก และค่าความยากง่ายของข้อสอบ ในการทดลองใช้แบบสอบครั้งที่ 1	88
5	ค่าคะแนนของนักเรียนกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำในการทดลอง ใช้แบบสอบครั้งที่ 1	92
6	ค่าอำนาจจำแนก และค่าความยากง่ายของข้อสอบ ในการทดลองใช้แบบสอบครั้งที่ 2	94
7	ค่าคะแนนของนักเรียนกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำในการทดลอง ใช้แบบสอบครั้งที่ 2	96